

examenprocedure **6-vwo**

Examenperiode 2016 – 2019

Schooljaar 2018 – 2019

Aan de leerlingen van 6-vwo,

Hierbij ontvang je een overzicht van de toetsen die je dit leerjaar voor je schoolexamen gaat maken. Een overzicht van de toetsen en inleverdata van praktische opdrachten en handelingsdelen op chronologische volgorde staat op bladzijde 4 en verder.

Er staat ook vermeld van welke hulpmiddelen je tijdens een schoolexametoets gebruik mag maken. Voor sommige hulpmiddelen zorgt de school (hulpmiddelen school) en voor andere moet je zelf zorgen (hulpmiddelen leerlingen). Als hier niets vermeld staat, mag je alleen gebruik maken van pen, (kleur)potlood, liniaal (evt. geodriehoek en/of passer), een (gewone) rekenmachine en vlakgum. Een grafische rekenmachine mag alleen worden gebruikt wanneer deze als hulpmiddel is genoemd. Dit is alleen bij wiskunde het geval. Ook voor woordenboeken geldt dat deze alleen mogen worden gebruikt wanneer deze als hulpmiddel zijn genoemd.

Genoemde data zijn uiterste data! Eerder inleveren mag natuurlijk ook. Op de dag die als uiterste inleverdatum wordt vermeld, dien je de opdracht voor **16.30 uur** bij de examinerator te hebben ingeleverd of bij diens afwezigheid bij een lid van de examencommissie.

De roosters voor de toetsen van het schoolexamen worden per schoolmail verstuurd en gepubliceerd op de E.L.O. en op het roosterbord. De verantwoordelijkheid om je op de hoogte te stellen van het rooster ligt bij jou. Deze brochure wordt ook op de E.L.O. gepubliceerd.

Omdat jullie worden opgeleid voor een officieel diploma zijn er van overheidswege eisen aan dit schoolexamen gesteld. Daarom zit er bij dit PTA-overzicht ook een examenreglement. Dit vind je aan het eind van dit boekje. Wij willen vooral wijzen op de regels m.b.t. onregelmatigheden en absentie (artikel 5 en 6). Na het examenreglement staat een bijlage met daarin de belangrijkste (landelijke) regels met betrekking tot het centraal schriftelijk eindexamen en de slaag-/zakregeling.

Als er een geldige reden is waarom je onverhoopt niet aan een schoolexamen kunt deelnemen of een onderdeel niet op tijd kunt inleveren, dan dien je, **direct als deze situatie zich voordoet**, contact op te nemen met de examencommissie! Als je in een toetsweek ziek bent, moet er elke dag door ouders/verzorgers gebeld worden. Op de eerste dag van een ziekmelding moet er contact zijn met de adjunct-directeur vwo bovenbouw.

Als leerling heb je rechts op inzage en nabespreken van toetsen en werkstukken van het schoolexamen. De docent bepaalt tijd en plaats van inzage en nabespreken. Uit elke pta-week kun je 1 schriftelijke toets herkansen. Als je vanwege een geldige reden een schriftelijke toets in de pta-week niet hebt kunnen maken wordt deze ingehaald op het moment van de herkansing (zie ook examenreglement artikel 4). Inzage van toetsen voor een herkansing kan tot uiterlijk 1 week voor de betreffende herkansing.

Het profielwerkstuk is onderdeel van het examen. Elk profielwerkstuk wordt afgesloten met een presentatie die gehouden zal worden op maandagavond 11 maart 2018. Tot slot zijn ook de data van het Centraal Schriftelijk Eindexamen (CSE) vermeld.

We willen jullie er op wijzen dat voor jullie bij de zak/slaagregeling geldt dat bij de eindcijfers voor Nederlands, Engels en wiskunde (A,B of C) maximaal één tekort mag voorkomen. Daarnaast zal om te kunnen slagen ook het gemiddelde cijfer voor het CSE minimaal 5,50 moeten zijn. De rekentoets kan drie keer worden herkanst in 6-vwo. Om te kunnen deelnemen aan het examen moeten LO, godsdienst en ckv (voor het atheneum) voldoende zijn afgesloten.

Van de examineratoren mogen jullie verwachten dat zij er zorg voor dragen de stof voor de toetsen op tijd te behandelen in de les en op tijd instructie te geven over de in te leveren praktische opdrachten en handelingsdelen. Mocht dit onverhoopt niet het geval zijn, **meld het dan uiterlijk 5 werkdagen voor de vastgestelde datum aan de examencommissie.**

De school streeft er naar dat theoretische toetsen binnen maximaal 2 schoolweken en P.O's binnen 4 schoolweken na inleverdatum zijn nagekeken.

Een inleverdatum kan alleen gewijzigd worden door de examencommissie. Je kunt geen rechten ontlenen aan een mondelinge mededeling van een examinerator.

Bij een aantal vakken vormen praktische opdrachten een belangrijk onderdeel van het schoolexamen.

Meestal maak je een praktische opdracht met een of meerdere klasgenoten. Je bent verantwoordelijk voor het eindproduct, dus ook voor die onderdelen die je niet zelf hebt geschreven. Goed en regelmatig overleg en het kritisch bekijken van elkaars werk is dus een vereiste voor het tot stand brengen van een goed werkstuk.

Voor nadere informatie kunnen jullie altijd contact opnemen met ondergetekenden. Zij wensen jullie veel sterkte en succes voor het komende schooljaar.

De examencommissie:

J.W. van Wijngaarden	; voorzitter (wyn@kalsbeek.nl)
F.J.C. Bakker	; secretaris 5-havo en 6-vwo (bkk@kalsbeek.nl)
E.F.N. van de Velde	; secretaris 4-havo, 4- en 5-vwo (vde@kalsbeek.nl)
R.D.L. Tas	; lid
O. J. van Beek	; lid

September 2018

Data CSE 2019

	HAVO	VWO
donderdag 9 mei 2019	9.00 - 12.00 u filosofie	9.00 - 12.00 u Grieks
	13.30 - 16.30 u wiskunde A, B	13.30 - 16.30 u scheikunde
vrijdag 10 mei 2019	9.00 - 11.30 u Duits	9.00 - 11.30 u muziek
	13.30 - 16.30 u management en organisatie	13.30 - 16.30 u Nederlands
maandag 13 mei 2019	9.00 - 12.00 u geschiedenis	9.00 - 12.00 u geschiedenis
	13.30 - 16.30 u natuurkunde	13.30 - 16.30 u biologie
dinsdag 14 mei 2019		9.00 - 11.30 u Duits
	13.30 - 16.00 u Engels	13.30 - 16.30 u economie
woensdag 15 mei 2019	9.00 - 12.00 u maatschappij- wetenschappen	9.00 - 12.00 u kunst
	13.30 - 16.00 u Frans	13.30 - 16.00 u Engels
donderdag 16 mei 2019	13.30 - 16.30 u Nederlands	13.30 - 16.00 u tehatex
vrijdag 17 mei 2019	9.00 - 11.30 u muziek	9.00 - 12.00 u aardrijkskunde
	13.30 - 16.30 u biologie	13.30 - 16.30 u natuurkunde
maandag 20 mei 2019	9.00 - 12.00 u kunst	9.00 - 12.00 u filosofie
	13.30 - 16.30 u economie	13.30 - 16.30 u wiskunde A, B, C
dinsdag 21 mei 2019	9.00 - 12.00 u aardrijkskunde	9.00 - 12.00 u Latijn
	13.30 - 16.30 u scheikunde	13.30 - 16.30 u management en organisatie
woensdag 22 mei 2019		9.00 - 12.00 u maatschappij- wetenschappen
	13.30 - 16.00 u tehatex	13.30 - 16.00 u Frans
donderdag 23 mei 2019	9.00 - 11.30 u Fries, Russisch	9.00 - 11.30 u Fries, Russisch
	13.30 - 16.00 u Spaans, Turks, Arabisch	13.30 - 16.00 u Spaans, Turks, Arabisch
vrijdag 24 mei 2019	Vanaf deze datum ruimte voor eventuele toepassing 'Continuïteitsplan centrale examens'. In het meest ingrijpende noodscenario kunnen één of meer centrale examens worden uitgesteld en kan het eerste	
Vanaf 17 juni	Tweede tijdvak (herkansingen)	

Jaaroverzicht en betekenis van de codes 2018-2019

4v1 B-week 1
4v2a B1 tot B2
4v2b B-week 2
4v3a B2 tot B3
4v3b B-week 3
4v4a B3 tot B4
4v4b B-week 4
4v4c toetsweek februari 2017
4v5a B4 tot B5
4v5b B-week 5
4v6a B5 tot B6
4v6b B-week 6
4v7a B6 tot B7
4v7b toetsweek juni 2017

5v1 B-week 1
5v2a B1 tot B2
5v2b B-week 2
5v3a B2 tot B3
5v3b B-week 3
5v4a B3 tot B4
5v4b B-week 4
5v4c toetsweek januari 2018
5v5a B4 tot B5
5v5b B-week 5
5v6a B5 tot B6
5v6b B-week 6
5v7a B6 tot B7
5v7b toetsweek juni 2018

6v1a start schooljaar tot pta-week 1

herkansing 5v-toetsen: woensdag 19 september 2018

6v1b pta-week 1 (maandag 5 november t/m vrijdag 9 november 2018)

6v2a pta-week 1 tot pta-week 2

6v2b pta-week 2 (maandag 14 januari 2019 t/m woensdag 23 januari 2019; 12.10)

herkansing pta 1 en pta 2: maandag 18 en dinsdag 19 februari 2019 (vanaf 12.40)

6v3a pta-week 2 tot pta-week 3

6v3b pta-week 3 (donderdag 14 maart t/m vrijdag 22 maart 2019)

herkansing pta 3 donderdag 4 april 2019

6v4 pta-week 3 tot cse

code	datum	vak	toets	hulpmidd school	hulpmidd leerlingen
6v1a	19 oktober 2018	Economie	PO1		
6v1b	PTA week 1	Aardrijkskunde	T5	atlas	wbk Ne
6v1b	PTA week 1	Beeldende vorming	T3	computer	
6v1b	PTA week 1	Biologie	PO3	binas	
6v1b	PTA week 1	Duitse taal	T1		
6v1b	PTA week 1	Economie	T4		wbk Ne
6v1b	PTA week 1	Engelse taal en literatuur	T3		
6v1b	PTA week 1	Franse taal	T1	comp.	wbk NE-FA
6v1b	PTA week 1	Management en Organisatie	T4		wbk Ne
6v1b	PTA week 1	Natuurkunde	PO2	binas	
6v1b	PTA week 1	Nederlandse taal en literatuur	T2		
6v1b	PTA week 1	Scheikunde	T2	binas	
6v1b	PTA week 1	Wiskunde A	T2		grm
6v1b	PTA week 1	Wiskunde B	T3		grm
6v1b	PTA week 1	Wiskunde C	T2		grm
6v1b	PTA week 1	Wiskunde D	T4		grm
6v2a	7 december 2018	Profielwerkstuk (voorlopige versie)			
6v2a	17 december 2018	Economie	PO2		
6v2a/3a	individuele presentatie	Duitse taal	T4		
6v2b	PTA week 2	Aardrijkskunde	T6	atlas	wbk Ne
6v2b	PTA week 2	Beeldende vorming	T4	computer	
6v2b	PTA week 2	Biologie	T4	binas	
6v2b	PTA week 2	Duitse taal	T2		
6v2b	PTA week 2	Duitse taal	T3	DVD/CD	
6v2b	PTA week 2	Economie	T5		wbk Ne
6v2b	PTA week 2	Engelse taal en literatuur	T4		wbk NE-EN + EN-NE +NE
6v2b	PTA week 2	Engelse taal en literatuur	T5	DVD/CD	
6v2b	PTA week 2	Franse taal	T2	DVD/CD	
6v2b	PTA week 2	Herkansing rekentoets			
6v2b	PTA week 2	Management en Organisatie	T5		wbk Ne
6v2b	PTA week 2	Natuurkunde	T3	binas	
6v2b	PTA week 2	Nederlandse taal en literatuur	T3		
6v2b	PTA week 2	Nederlandse taal en literatuur	T4		
6v2b	PTA week 2	Scheikunde	PO2	binas	
6v2b	PTA week 2	Wiskunde A	T3		grm
6v2b	PTA week 2	Wiskunde B	T4		grm
6v2b	PTA week 2	Wiskunde C	T3		grm
6v3a	in de les voor PTA-3	Franse taal	PO1	beamer	
6v3a	11 februari 2019	Profielwerkstuk (definitieve versie)			
6v3a	22 februari 2019	Beeldende vorming	PO5		

code	datum	vak	toets	hulpmidd school	hulpmidd leerlingen
6v3a	7 maart 2019	Informatica	PO4	computer	
6v3a	11 maart 2019	Profielwerkstuk presentaties			
6v3b	PTA week 3	Aardrijkskunde	T7	atlas	wbk Ne
6v3b	PTA week 3	Biologie	T5	binas	
6v3b	PTA week 3	Duitse taal	T5		wbk N-D
6v3b	PTA week 3	Economie	T6		
6v3b	PTA week 3	Engelse taal en literatuur	T6	comp.	wbk NE-EN + EN-NE +NE
6v3b	PTA week 3	Franse taal	T3		
6v3b	PTA week 3	Franse taal	T4		
6v3b	PTA week 3	Geschiedenis	T3		
6v3b	PTA week 3	Griekse taal en cultuur	T4	wrd.bk.	
6v3b	PTA week 3	Latijnse taal en cultuur	T4	wrd.bk.	
6v3b	PTA week 3	Management en Organisatie	T6		wbk Ne
6v3b	PTA week 3	Natuurkunde	T4	binas	
6v3b	PTA week 3	Nederlandse taal en literatuur	T5		
6v3b	PTA week 3	Scheikunde	T3	binas	
6v3b	PTA week 3	Wiskunde A	T4		grm
6v3b	PTA week 3	Wiskunde B	T5		grm
6v3b	PTA week 3	Wiskunde C	T4		grm
6v3b	PTA week 3	Wiskunde D	T5		grm
6v4	29 maart 2019	Beeldende vorming	PO6		
6v4	2 april 2019	Biologie	PO4		

Overzicht handelingsdelen VWO

Leerjaar 5-vwo

examenperiode 2016-2019

schooljaar 2017-'18

code	datum	vak		omschrijving
4v,5v,6v	na elk experiment	Economie	c	Experimenten
6v	aan het eind van hoofdstuk	Aardrijkskunde	f	Alle opdrachten bij Aarde / Systeem + Klimaatvraagstukken per hoofdstuk voldoende maken
6v	aan het eind van hoofdstuk	Aardrijkskunde	g	Alle opdrachten bij Wereld B1 per hoofdstuk voldoende maken
6v	aan het eind van hoofdstuk	Aardrijkskunde	h	Alle opdrachten bij ZO Azië in deel D1 + thema's uit Leefomgeving voldoende maken
6v	volgens afspraak	Economie	a	Monetaire zaken
6v	volgens afspraak	Economie	b	ConjunctuurBekerStrijd
6v	verspreid over periode	Lichamelijke opvoeding	p	Sportoriëntatie keuze
6v1a	8 oktober 2018	Duitse taal	g	Handelingsdeel I (opdracht via periodeplan)
6v1a	9 oktober 2018	Engelse taal en literatuur	e	Speaking file inleveren
6v1a	30 oktober 2018	Beeldende vorming	e	Kunst en cultuur beschouwen op locatie
6v2a	13 december 2018	Nederlandse taal en literatuur	e	Praatpapier *
6v2b/6v3a	week 4 t/m week 8 2019	Beeldende vorming	f	Presentatie invalshoeken subdomeinen (KUA)
6v3a	31 januari 2019	Nederlandse taal en literatuur	f	Leesdossier: *
6v4	29 maart 2019	Beeldende vorming	g	Eindexpositie
6v4	30 maart 2019	Beeldende vorming	h	Portfolio / Weblog

Nederlandse taal en literatuur

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexametoetsen

100%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	we ging	tijds duur	toets moment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
T1	Taalgebruik *	schr.	15%	50 min	5v7b		
T2	Schrijven: betoog/beschouwing *	schr.	30%	150 min	6v1b		
T3	Discussie *	mond.	15%	60 min	6v2b		
T4	Retorische tekstanalyse en poëzie analyse	schr.	13%	100 min	6v2b		
T5	Letterkunde: literatuurlijst *	mond.	27%	20 min	6v3b		

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)
a	Leesautobiografie *	4v2a	schr.	
b	Boekverslag *	4v4a	schr.	
c	Auteursbeschrijving: duo-opdracht waarin vergelijking van twee Ned.auteurs	4v5a	schr.	
d	Balansverslag *	5v2a	schr.	
e	Praatpapier *	6v2a	schr.	
f	Leesdossier: *	6v3a	schr.	

Opmerkingen

*) Elke leerling ontvangt een document waarin de verdeling en inhoud van de toetsen is beschreven. In de lessen wordt de stof per toets nader gespecificeerd. Handelingsdelen dienen als voorbereiding op de bijbehorende toets. De handelingsdelen moeten voldoende zijn om aan de bijbehorende toets deel te mogen nemen. Bij de toetsen is geen woordenboek toegestaan.

Latijnse taal en cultuur

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexametoetsen

100%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	we ging	tijds duur	toets moment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
T1	Lego H1, H3, H6, H8 (HE verhalen, Martialis, Plinius en Catullus)	schr.	15%	100 min	4v7b		
T2	Lego H6, H14 (Seneca en Plinius)	schr.	20%	100 min	5v4b		
T3	Lego H9, H12 (Cicero en Vergilius)	schr.	25%	150 min	5v7b	wrd.bk.	
T4	CS ex.stof (Ovidius)	schr.	25%	150 min	6v3b	wrd.bk.	
PO1	N.a.v. Cicero, Lego H9	schr.	15%	15 slu	5v6a		

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)

Opmerkingen

*) NB: nadere opgave van PTA-toets stof volgt voor betreffende toets.

Griekse taal en cultuur

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexametoetsen

100%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	weging	tijdsduur	toetsmoment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
T1	Pall deel 3, H1,H2, H3 (NT, OT, fabels, Loukianos)	schr.	15%	100 min	4v7b		
T2	Pall deel 3, H3 (Loukianos) + H5 (Homerus) *	schr.	20%	100 min	5v4b		
T3	Pall deel 3, H7 (Tragedie), H9 (Plato)	schr.	25%	150 min	5v7b	wrd.bk.	
T4	CSE stof (Herodotus)	schr.	25%	150 min	6v3b	wrd.bk.	
PO1	Verzorging deel les / bespreken gramm.tekst	s/m	15%	10 slu	4v3a		

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)

Opmerkingen

*) N.B.: Nadere opgave van PTA-toets stof volgt voor betreffende toets.

Franse taal

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexametoetsen

100%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	we ging	tijds duur	toets moment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
T1	Schrijfvaardigheid	schr.	25%	100 min	6v1b	comp.	wbk NE-FA
T2	Luistervaardigheid	schr.	25%	100 min	6v2b	DVD/CD	
T3	Mondeling	mond.	15%	15 min	6v3b		
T4	- Grandes Lignes littérature + aantekeningen - Gelezen boek/boeken	schr.	25%	50 min	6v3b		
PO1	Presentatie	mond.	10%	15 min	6v3a	beamer	

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)

Opmerkingen

Duitse taal

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexametoetsen

100%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	we ging	tijds duur	toets moment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
T1	Gespreksvaardigheid: gesprekken voeren	mond.	15%	15 min	6v1b		
T2	Literatuur	schr.	25%	100 min	6v2b		
T3	Luister- en kijkvaardigheid	schr.	25%	100 min	6v2b	DVD/CD	
T4	Gespreksvaardigheid: spreken / presenteren	mond.	10%		6v2a/3a		
T5	Schrijfvaardigheid	schr.	25%	100 min	6v3b		wbk N-D

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)
a	Handelingsdeel I "Neue Kontakte" (opdracht via periodeplan)	4v3a	schr.	
b	Handelingsdeel II "Neue Kontakte" (opdracht via periodeplan)	4v4a	schr.	
c	Handelingsdeel III "Neue Kontakte" (opdracht via periodeplan)	4v7a	schr.	
d	Handelingsdeel I (opdracht via periodeplan)	5v3a	schr.	
e	Handelingsdeel II (opdracht via periodeplan)	5v4a	schr.	
f	Handelingsdeel III (opdracht via periodeplan)	5v5a	schr.	
g	Handelingsdeel I (opdracht via periodeplan)	6v1a	schr.	

Opmerkingen

Engelse taal en literatuur

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexamantoetsen

100%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	we ging	tijds duur	toets moment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
T1	Gespreksvaardigheid: presenteren	mond.	10%	5 min	5v4a		
T2	Literatuur	schr.	12,5%	100 min	5v7b		wbk NE-EN + EN-NE +NE
T3	Gespreksvaardigheid: gesprekken voeren (zie c)	mond.	15%	15 min	6v1b		
T4	Literatuur	schr.	12,5%	100 min	6v2b		wbk NE-EN + EN-NE +NE
T5	Kijk- en luistervaardigheid (Cito)	schr.	25%	100 min	6v2b	DVD/CD	
T6	Schrijfvaardigheid: argumentative essay	schr.	25%	100 min	6v3b	comp.	wbk NE-EN + EN-NE +NE

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)
a	Boekopdracht en presentatie	4v4a	mond.	
b	Afsluitende toets over een boek	4v5a	schr.	
c	Pitch over een boek	5v3a	mond.	
d	Afsluitende toets over een boek	5v5a	schr.	
e	Speaking file inleveren	6v1a	schr.	

Opmerkingen

Handellingsdeel e: Als deze map niet is ingeleverd kan T3 niet worden afgenomen.

Geschiedenis

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexamantoetsen

100%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	we ging	tijds duur	toets moment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
T1	Hoofdstuk 1: Jagers en boeren Hoofdstuk 2: De klassieke oudheid Hoofdstuk 3: De vroege middeleeuwen Hoofdstuk 4: De late middeleeuwen Hoofdstuk 5: Veranderd wereldbeeld Hoofdstuk 6: Een nieuwe republiek in Europa Historische context: "De Republiek in de zestiende en zeventiende eeuw".	schr.	25%	100 min	4v7b		
T2	Hoofdstuk 1: Jagers en boeren Hoofdstuk 2: De klassieke oudheid Hoofdstuk 3: De vroege middeleeuwen Hoofdstuk 4: De late middeleeuwen Hoofdstuk 5: Veranderd wereldbeeld Hoofdstuk 6: Een nieuwe republiek in Europa Hoofdstuk 7: Koningen, heren en denkers Hoofdstuk 8: Verlichting en revoluties Hoofdstuk 9: De economische sprong van Europa Hoofdstuk 10: Politieke strijd en emancipatie Hoofdstuk 11: Leven in een massasamenleving Historische contexten: "Democratische Revoluties", "Duitsland 1871-1945" en "De republiek in de zestiende en zeventiende eeuw".	schr.	25%	100 min	5v7b		
T3	Hoofdstuk 1: Jagers en boeren Hoofdstuk 2: De klassieke oudheid Hoofdstuk 3: De vroege middeleeuwen Hoofdstuk 4: De late middeleeuwen Hoofdstuk 5: Veranderd wereldbeeld Hoofdstuk 6: Een nieuwe republiek in Europa Hoofdstuk 7: Koningen, heren en denkers Hoofdstuk 8: Verlichting en revoluties Hoofdstuk 9: De economische sprong van Europa Hoofdstuk 10: Politieke strijd en emancipatie Hoofdstuk 11: Leven in een massasamenleving Hoofdstuk 12: De Tweede Wereldoorlog Hoofdstuk 13: De wereld na 1945 Historische contexten: "Democratische Revoluties", "Duitsland 1871-1945", "Koude Oorlog" en "De republiek in de zestiende en zeventiende eeuw"	schr.	30%	100 min	6v3b		
PO1	Historisch thema "H. 14: Vrijheid en democratie"	schr.	20%		5v5a		

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)

Opmerkingen

Aardrijkskunde

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexametoetsen

100%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	we ging	tijds duur	toets moment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
T1	Wereld arm + rijk	schr.	5%	100 min	4v4b	atlas	wbk Ne
T2	Leefomgeving	schr.	10%	100 min	4v7b	atlas	wbk Ne
T3	Aarde / Systeem	schr.	12,5%	100 min	5v4b	atlas	wbk Ne
T4	Z.O. Azië actueel + leefomgeving H3	schr.	12,5%	100 min	5v7b	atlas	wbk Ne
T5	Aarde / Systeem + klimaatvraagstuk	schr.	15%	100 min	6v1b	atlas	wbk Ne
T6	Wereld B1 = Globalisering	schr.	10%	100 min	6v2b	atlas	wbk Ne
T7	Z.O. Azië in beeld D1 en thema's uit Leefomgeving	schr.	20%	100 min	6v3b	atlas	wbk Ne
PO1	Praktische opdracht eigen onderzoek in eigen omgeving	schr.	15%	20 slu	5v3b	atlas	

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)
a	Alle opdrachten bij Wereld B2 per hoofdstuk voldoende maken	4v4a		
b	Alle opdrachten bij Leefomgeving E1 per hoofdstuk voldoende maken	4v7a		
c	Alle opdrachten bij Aarde / Systeem C1 per hoofdstuk voldoende maken	5v4a		
d	Alle opdrachten bij Leefomgeving E1 per hoofdstuk voldoende maken	5v7a		
e	Alle opdrachten bij Z.O. Azië actueel D2 per hoofdstuk voldoende maken	5v7a		
f	Alle opdrachten bij Aarde / Systeem + Klimaatvraagstukken per hoofdstuk voldoende maken	6v		
g	Alle opdrachten bij Wereld B1 per hoofdstuk voldoende maken	6v		
h	Alle opdrachten bij ZO Azië in beeld D1 + thema's uit Leefomgeving voldoende maken	6v		

Opmerkingen

Bij toetsen is alleen een gewone rekenmachine (geen GRM) toegestaan en een woordenboek Nederlands.

Economie

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexamantoetsen

100%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	weging	tijdsduur	toetsmoment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
T1	Vraag en aanbod + Schaarste geld handel	schr.	15%	100 min	4v7b		
T2	Levensloop (H2, H3, H4, H6, H7) & Vraag en Aanbod (H3, H6)	schr.	15%	100 min	5v4b		wbk Ne
T3	Marktgedrag + Mobiliteit	schr.	25%	100 min	5v7b		wbk Ne
T4	Economische Crisis (H1 t/m H4)	schr.	7,5%	100 min	6v1b		wbk Ne
T5	Economische Crisis	schr.	12,5%	100 min	6v2b		wbk Ne
T6	Wereldeconomie	schr.	10%	100 min	6v3b		wbk Ne
PO1	Monetaire zaken	wbc.	10%	10 SLU	6v1a		
PO2	De Nederlandsche Bank	versl.	5%	5 SLU	6v2a		

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)
a	Monetaire zaken	6v	verslag	15
b	ConjunctuurBekerStrijd	6v	verslag	10
c	Experimenten	4v,5v,6v	verslag	25

Opmerkingen

Bij toetsen is alleen een gewone rekenmachine (geen GRM) toegestaan.

Wiskunde A

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexametoetsen

100%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	we ging	tijds duur	toets moment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
T1	H1 t/ H8 + vaardigheden (Moderne Wiskunde)	schr.	20%	100 min	5v7b		grm
T2	H1 en H2 + vaardigheden (Moderne Wiskunde)	schr.	20%	100 min	6v1b		grm
T3	H1 t/m H4 + vaardigheden (Moderne Wiskunde)	schr.	20%	100 min	6v2b		grm
T4	H1 t/m H6 + vaardigheden (Moderne Wiskunde)	schr.	30%	100 min	6v3b		grm
PO1	Statistiek	vrslg	10%	30 slu	5v3a		

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)

Opmerkingen

Wiskunde B

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexamantoetsen

100%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	we ging	tijds duur	toets moment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
T1	Analyse (H1 t/m H4, H6 en vaardigheden) (Moderne Wiskunde)	schr.	20%	100 min	5v4b		grm
T2	Meetkunde en Goniometrie (H5, H7, H8 en vaardigheden) (Moderne Wiskunde)	schr.	20%	100 min	5v7b		grm
T3	H1 en H2 + vaardigheden 1	schr.	20%	100 min	6v1b		grm
T4	H1 t/m H4 + vaardigheden 1+2	schr.	20%	100 min	6v2b		grm
T5	H1 t/m H6 + vaardigheden 1+2+3	schr.	20%	100 min	6v3b		grm

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)

Opmerkingen

Wiskunde C

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexamantoetsen

100%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	we ging	tijds duur	toets moment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
T1	H1 t/m H8 + vaardigheden) (Moderne Wiskunde)	schr.	20%	100 min	5v7b		grm
T2	H1 en H2 (Moderne Wiskunde)	schr.	20%	100 min	6v1b		grm
T3	H1 t/m H3 + vaardigheden 1 (Moderne Wiskunde)	schr.	20%	100 min	6v2b		grm
T4	H1 t/m H4 + vaardigheden 1 en 2 (Moderne Wiskunde)	schr.	30%	100 min	6v3b		grm
PO1	Statistiek	vrslg	10%	30 slu	5v3a		

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)

Opmerkingen

Wiskunde D

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexamantoetsen

100%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	weging	tijdsduur	toetsmoment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
T1	H3 t/m H6	schr.	15%	100 min	4v7b		grm
T2	Kansen en statistiek	schr.	20%	100 min	5v4b		grm
T3	Complexe functies en meetkunde	schr.	15%	100 min	5v7b		grm
T4	H1 en H2	schr.	20%	100 min	6v1b		grm
T5	H3 t/m H5	schr.	30%	100 min	6v3b		grm

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)

Opmerkingen

Natuurkunde

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexametoetsen

100%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	we ging	tijds duur	toets moment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
T1	Bewegen, krachten, stoffen en materialen: H1, H2, H3, H4	schr.	15%	100 min	4v7b	binas	
PO1	Keuze uit lijst met onderwerpen; H6	vrslg	15%	20 slu	5v6a		
PO2	Praktische toets over nader vast te stellen stof + H6	schr.	10%	150 min	6v1b	binas	
T2	Bewegen, krachten, cirkelbewegingen, energie, biofysica: H1, H2, H3, H7, H8, katern A	schr.	15%	100 min	5v7b	binas	
T3	Elektriciteit, magnetisme, kern- en deeltjesprocessen: H1, H5, H7, H10, katern C	schr.	20%	150 min	6v2b	binas	
T4	Trillingen en golven, astrofysica, medische beeldvorming, quantumwereld: H1, H9, H11, H12, H13	schr.	25%	150 min	6v3b	binas	

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)

Opmerkingen

Bij toetsen is alleen een gewone rekenmachine (geen GRM) toegestaan

Scheikunde

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexamantoetsen

100%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	we ging	tijds duur	toets moment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
T1	Theoretische toets over: H4, 5, 7, 8, 9 en 12	schr.	20%	100 min	5v7b	binas	
T2	Theoretische toets over: H1, 2, 4 t/m 9, 11, 12, 13 (niet § 13.5 en 13.6), H16, 18 (t/m § 18.3)	schr.	30%	100 min	6v1b	binas	
T3	Theoretische toets over: H3, 4, 6, 10 14, 15, 17, 18, 19, (niet § 19.3)	schr.	30%	100 min	6v3b	binas	
PO1	Practicum toets	schr.	10%		5v4b	binas	
PO2	Practicum toets	schr.	10%		6v2b	binas	

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)

Opmerkingen

Bij toetsen is alleen een gewone rekenmachine (geen GRM) toegestaan.

Biologie

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexametoetsen

100%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	weging	tijdsduur	toetsmoment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
T1	Tien voor biologie; Hfdst.: 2, 3, 4, 5, 6, 9, 19, 20, 22, 23 en 25	schr.	10%	100 min	4v7b	binas	
T2	Tien voor biologie; Hfdst.: 3, 5, 7, 8, 13, 18, 25 en 26	schr.	10%	100 min	5v4b	binas	
T3	Tien voor biologie; Hfdst.: 11, 12, 14, 15, 21 en 22	schr.	15%	100 min	5v7b	binas	
T4	Tien voor biologie; Hfdst.: 10, 11, 12, 14, 15, 16 en 17 + biologie olympiade *	schr.	15%	100 min	6v2b	binas	
T5	Tien voor biologie; Hfdst.: 2, 3, 7, 8, 13, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25 en 26	schr.	20%	100 min	6v3b	binas	
PO1	Hormonale regeling bij planten	schr.	5%		4v7a		
PO2	PO onderzoeksvaardigheden (2 II)	schr.	10%	10 slu	5v4c		
PO3	Toets praktische vaardigheden	schr.	10%	100 min	6v1b	binas	
PO4	Dierentuin	schr.	5%	210 min	6v4		

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)

Opmerkingen

Bij toetsen is alleen een gewone rekenmachine (geen GRM) toegestaan.

*) Alle leerlingen doen verplicht mee met de biologie olympiade.
Het cijfer van T4 kan hierdoor maximaal met 0,5 p verhoogd worden.

Informatica

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexametoetsen

100%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	weging	tijdsduur	toetsmoment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
T1	Theorie	schr.	10%	50 min	4v4b		geen rm
T2	Theorie	schr.	10%	50 min	4v7b		
T3	Databases	dig.	10%	50 min	5v4b	computer	
T4	Algoritmiëk	schr.	10%	50 min	5v7b		
PO1	HTML / CSS / Javascript	dig.	15%	25 slu	4v5a	computer	
PO2	PHP7 / My SQL	dig.	15%	20 slu	5v4a	computer	
PO3	Netwerken	dig.	10%	25 slu	5v6a	computer	
PO4	Software engineering	dig.	20%	50 slu	6v3a	computer	

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)

Opmerkingen

Management en Organisatie

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexametoetsen

100%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	weging	tijdsduur	toetsmoment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
T1	Hoofdstuk 1 t/m 13. exclusief hfdst 4	schr.	20%	100 min	4v7b		
T2	Hoofdstuk 2, 3, 4, 14 t/m 16, 22 t/m 26 en 35 t/m 40	schr.	15%	100 min	5v4b		wbk Ne
T3	Hoofdstuk 2, 3, 27 t/m 31	schr.	12,5%	100 min	5v7b		wbk Ne
T4	Hoofdstuk 32 t/m 34	schr.	12,5%	100 min	6v1b		wbk Ne
T5	Hoofdstuk 41 t/m 44	schr.	15%	100 min	6v2b		wbk Ne
T6	Hoofdstuk 45 t/m 47 en 3, 13, 14, 15, 22, 23	schr.	25%	100 min	6v3b		wbk Ne

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)
a	Marketing hoofdstuk 17 t/m 21	5v7a	schr.	5

Opmerkingen

Bij toetsen is alleen een gewone rekenmachine (geen GRM) toegestaan.

Beeldende vorming

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexametoetsen

100%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	we ging	tijds duur	toets moment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
T1	Klassieken t/m Burgerlijke Cultuur		5%	100 min	5v4b	computer	
T2	Burgerlijke Cultuur t/m Modernisme		5%	100 min	5v7b	computer	
T3	Moderne cultuur		5%	100 min	6v1b	computer	
T4	Massacultuur / Postmodernisme		5%	100 min	6v2b	computer	
PO1	Thema 1 MONUMENT		5%	20 lsnn	4v5a		
PO2	Thema 2 MASSACULTUUR "Ik als een ander"		5%	20 lsnn	4v7a		
PO3	Thema 3 "IK"		15%	15 lsnn	5v4b		
PO4	Thema 4 KEUZE		15%	10 lsnn	5v7a		
PO5	Thema 5 "GENERATIE Z"		25%	20 lsnn	6v3a		
PO6	Thema 6 Presentatie thema "GENERATIE Z"		15%	10 lsnn	6v4		

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)
a	Kunst en cultuur beschouwen op locatie	4v4b	verslag	1 lesdag
b	Portfolio / Weblog	4v7a	dig.	
c	Kunst en cultuur beschouwen op locatie	5v4b	verslag	1 lesdag
d	Portfolio / Weblog	5v7a	dig.	
e	Kunst en cultuur beschouwen op locatie	6v1a	verslag	1 lesdag
f	Presentatie invalshoeken subdomeinen (KUA)	6v2b/6v3a	pres.	
g	Eindexpositie	6v4	pres.	1 lesdag
h	Portfolio / Weblog	6v4	verslag	

Opmerkingen

In het 4e jaar wordt er al een start gemaakt met kunstgeschiedenis. Ook wordt gestart met het samenstellen van een digitaal portfolio, deze wordt in het 6e jaar afgerond.

Maatschappijleer

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexamentoetsen

100%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	we ging	tijds duur	toets moment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
T1	Rechtsstaat	schr.	25%	50 min	4v4b		
T2	Parlementaire democratie	schr.	25%	50 min	4v5a		
T3	Pluriforme samenleving + verzorgingsstaat	schr.	30%	100 min	4v7b		
PO1	Praktische opdracht	sch.	20%		4v6a	mediath.	

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)

Opmerkingen

Lichamelijke opvoeding

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexamentoetsen

0%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	weging	tijdsduur	toetsmoment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)
a	Atletiek	4v	praktijk	
b	Softbal	4v	praktijk	
c	Volleybal	4v	praktijk	
d	Badminton	4v	praktijk	
e	Basketbal	4v	praktijk	
f	Floorball	4v	praktijk	
g	BOM / zelfverdediging	4v	praktijk	
h	Turnen	4v	praktijk	
i	Fitheid & Lifestyle	4v	praktijk	
j	Keuzeblok: voetbal/flagfootball/BOM	5v	praktijk	
k	Keuzeblok: hockey/volleybal/korfbal	5v	praktijk	
l	Keuzeblok: tjoekbal/basketbal/racketsport	5v	praktijk	
m	Keuzeblok: trainingsleer/softbal/frisbee	5v	praktijk	
n	Handbal	5v	praktijk	
o	Acrogym/turnen	5v	praktijk	
p	Sportoriëntatie keuze	6v	praktijk	

Opmerkingen

Als iemand geblesseerd is, maakt hij/zij een vervangende opdracht. Aanwezigheidsplicht van minimaal 80%

Culturele en kunstzinnige vorming

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexametoetsen

0%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	weging	tijdsduur	toetsmoment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
	N.v.t.						

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)
a	Thema FILM / VRIJHEID	4v4a		
b	CA 1 (Culturele activiteit) FILM	4v3a		
c	Thema EMOTIE	4v7a		
d	CA 2 (Culturele activiteit) MUZIEK / EMOTIE	4v7a		
e	Thema DANS	5v4b		
f	CA 3 DANS / "LILLY"	5v3a		
g	Thema MULTI-CULTI	5v7a		
h	CA 4 MULTI-CULTI / "DE BEZOEKER"	5v6a		

Opmerkingen

Alle rapporten moeten voldoende zijn.

Rekentoets

VWO

examenperiode 2016-2019

Schoolexametoetsen

100%

nr. toets	leerstofomschrijving	vorm	weging	tijdsduur	toetsmoment	hulpmidd. school	hulpmidd. leerlingen
T1	Rekentoets	schr.	100%	120 min	5v4b	computer	

handelingsdeel

nr	omschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)

De rekentoets wordt voor de eerste maal afgenomen in 5-vwo. In het examenjaar krijgen kandidaten 3 maal de mogelijkheid de toets te herkennen.

U-Talent Academie

examenperiode 2016-2019

VWO

Handelingsdeel U-Talent Campusprogramma (CP) 5- / 6-vwo

nr. toets	leerstofomschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)
5-vwo Campusprogramma 2017-2018				
CP 1	Introductie	11+12 sep 2017		
CP 2	Keuzemodule 1 + 2	2 okt + 7 nov 2017		
CP 3	Keuzemodule 3 + 4	20 nov+12 dec 2017		
CP 4	Keuzemodule 5 + 6	8 jan+6 feb 2018		
CP 5	Keuzemodule 7 + 8	5 mrt +27 mrt 2018		
CP 6	Reflectie op U-Talent Academie (reflectie op o.a. modules, community deelname, persoonlijke ontwikkeling)	19 juni 2018		
CP 7	Vorbereiding Excursie	9+10 apr 2018		
CP 8	Excursie	april of mei 2018		
6-vwo Campusprogramma 2018-2019				
CP 9	Keuzemodule 9	3+17 dec 2018		
CP 10	Keuzemodule 10	7+28 jan 2019		
CP 11	U-Talent Thesis	4 sep 2018 1 okt 2018 2 okt 2018 12 nov 2018 13 nov 2018 8 jan 2019		
CP 12	Reflectie op U-Talent Academie (reflectie op o.a. modules, community deelname, persoonlijke ontwikkeling)	n.t.b.		

Handelingsdeel U-Talent Schoolprogramma (SP) 5- / 6-vwo

nr. toets	leerstofomschrijving	moment	vorm	studielast (SLU)
SP 1	Modules (5-vwo): 'Diophantische vergelijkingen' (wiskunde) en 'Antibiotica' (biologie); 'Fotosynthese' (biologie) en 'Licht/interferentie'(natuurkunde)		schr.	40
SP 2	Vorbereiding Campusprogramma: opdrachten		schr.	
SP3	Community activiteiten			
SP 3	Module (6-vwo): 'Katalyse bij eetbare vetten' (scheikunde)	6v3a	schr.	11

Opmerkingen

nr	omschrijving
a	Het volgen van het hele programma is vereist om te voldoen aan de voorwaarden voor een U-Talent Certificaat van. Het resultaat heeft geen invloed op het wel of niet verkrijgen van een diploma.
b	Leerlingen die deelnemen aan de U-Talent Academie volgen zowel het CP als het SP
c	De Thesis (het profielwerkstuk) wordt beoordeeld door begeleiders van het U-Talent. Het cijfer voor deze thesis wordt door de school overgenomen en telt mee in het combinatiecijfer
d	De CP activiteiten worden beoordeeld met een lettersysteem (A+, A, B, C of D)
e	Differentiatie bij reguliere vakken wordt bereikt door leerlingen in minder contacttijd dezelfde stof aan te bieden met name bij de Bétavakken. De deelnemers moeten voor de monovakken alle onderdelen afleggen zoals in dit pta-reglement beschreven staan.
f	Zowel binnen het CP als het SP worden Community activiteiten ondernomen, deze zullen nader bepaald worden
g	Voor deelname aan beide programma's gelden de regels voortkomend uit het schoolexamenreglement.
h	Zowel schooldocenten als campusdocenten geven een eindbeoordeling middels het lettersysteem.

EXAMENREGLEMENT HAVO/VWO KALSBEEK COLLEGE

Vastgesteld door het bevoegd gezag en goedgekeurd door de Medezeggenschapsraad dd 23 maart 2016.

I INDELING VAN HET EXAMEN EN ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Inleiding

1. Het Eindexamenbesluit VO (EBvo) vastgesteld d.d. 10 juli 1989 (Stb 1989 327) en laatstelijk gewijzigd d.d. 22 april 2016 (Stb 2016-174) bepaalt in artikel 31 dat het bevoegd gezag van een school een examenreglement vaststelt, waarin regels met betrekking tot de organisatie van het eindexamen zijn opgenomen (art. 1 en 2 EBvo). Het Eindexamenbesluit is naast het hier volgende Reglement de basis voor alles wat betrekking heeft op het eindexamen van de instelling. Verwijzingen naar het Eindexamenbesluit zijn tussen haakjes vermeld.

Artikel 2 Begripsbepalingen

1. Onttrekken: het zonder geldige redenen niet aanwezig zijn bij in het PTA opgenomen onderdelen van het (school)examen en het niet op het door de school aangegeven moment inleveren van praktische opdrachten, handelingsdelen en het profielwerkstuk.
2. Bedrog: het geven van een onjuiste voorstelling van zaken, in eigen of andermans belang; hieronder wordt in ieder geval verstaan: het gebruik maken van niet-toegestane hulpmiddelen en het afkijken tijdens toetsen alsmede het plegen van plagiaat.
3. Bevoegd gezag: het College van Bestuur van het Kalsbeek College.
4. Directeur: locatiedirecteur.
5. Eindexamen: het schoolexamen (S.E.) en het centraal examen (C.E.).
6. Examinator: degene die belast is met het afnemen van het eindexamen.
7. Examendossier: alle onderdelen van het schoolexamen, zoals deze vanaf het vierde leer jaar worden afgelegd.
8. Examenreglement: de wettelijke regelingen die met name voor de kandidaten en ouders van belang zijn, alsmede de toepassing van de wettelijke regelingen.
9. Kandidaat: een ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten.
10. P.T.A. (Programma van Toetsing en Afsluiting) hierin is opgenomen een omschrijving van de inhoud van de toetsen, van de wijze, waarop getoetst wordt, alsmede van de beoordeling en weging van het resultaat .
11. Schoolexametoetsen: alle door de kandidaat af te leggen onderdelen van het schoolexamen. (zie ook art. 11.2)
12. Verhindering: afwezigheid met opgaaf van redenen.
13. Eindexamenbesluit: Eindexamenbesluit VO d.d 10 juli 1989 inclusief alle wijzigingen daarna (EBvo)
14. Toegestane hulpmiddelen: hulpmiddelen uit de lijst gepubliceerd door het College voor Toetsen en Examens (CvTE) voor dat geldende examenjaar danwel aangegeven in het PTA.

Artikel 3   Afnemen eindexamen

1. De directeur en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af (art. 3 EBvo).
2. De directeur stelt een examencommissie in die bestaat uit tenminste een voorzitter, een plaatsvervangend voorzitter en een secretaris.
3. De directeur mandateert zijn bevoegdheden met betrekking tot het examen aan de voorzitter van de examencommissie of -bij diens afwezigheid – aan de plaatsvervangend voorzitter.

Artikel 4   Indeling eindexamen (art. 4 EBvo)

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo kan mede een maatschappelijke stage omvatten.
3. Het schoolexamen vwo, havo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
4. Het profielwerkstuk in het vwo en havo heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur of meer voor vwo en 320 uur of meer voor havo.

Artikel 5   Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich onttrekt aan (een onderdeel van) het centraal examen of schoolexamen c.q. in strijd handelt (of heeft gehandeld) met het examenreglement, c.q. zich schuldig maakt (of zich schuldig heeft gemaakt) aan bedrog of enige andere onregelmatigheid kan de directeur maatregelen nemen.
2. Het is verboden tijdens toetsen niet-toegestane hulpmiddelen zoals: mobiele telefoon, mp3-speler, i-pod of organiser bij zich te hebben. Dit wordt aangemerkt als onregelmatigheid (deze middelen kunnen immers als 'spiekbrief' worden gebruikt) waarop de directeur maatregelen kan nemen.
  - 3.1 Indien een examiner (of toezichthouder) waarneemt dat een kandidaat zich schuldig maakt aan bedrog/onregelmatigheid stelt hij de betreffende kandidaat hier onmiddellijk van in kennis.
  - 3.2 De kandidaat wordt – als het enigszins mogelijk is – in staat gesteld het werk af te maken. Dit om beroepsprocedures niet in de weg te staan. In geval van een schriftelijk examen krijgt de kandidaat een nieuw antwoordblad. Op het oorspronkelijke blad wordt een melding van bedrog aangetekend. Om te voorkomen dat de kandidaat iets kan uitwissen wordt dit blad vervolgens ingenomen.
  - 3.3 De examiner (of toezichthouder) maakt van het geconstateerde melding op het proces verbaal.
  - 3.4 Na afloop van het betreffende examenonderdeel wordt de directeur van het voorval mondeling en schriftelijk in kennis gesteld. De directeur stelt een onderzoek in, waarbij de verschillende betrokkenen worden gehoord.
  - 3.5 Nadat het onderzoek is afgesloten, neemt de directeur een beslissing.
4. De maatregelen bedoeld in het eerste en tweede lid die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden zijn:
  - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
  - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
  - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
  - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.
Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgende tijdvak van het centraal examen.

5. Indien de onregelmatigheid pas na afloop van het schoolexamen of het centraal examen wordt ontdekt, kan de directeur eveneens de in artikel 5.4 genoemde maatregelen nemen.
6. Alvorens een beslissing ingevolge artikel 5.4 of 5.5 wordt genomen, hoort de directeur de kandidaat. De directeur deelt zijn beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in artikel 8.1 .
7. Het besluit waarbij een in het vierde lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.

Artikel 6 Absentie tijdens (een onderdeel van) het Schoolexamen.

1. In het geval dat een kandidaat door een voorzienbare reden, zoals gepland ziekenhuisbezoek, niet in staat is aan een deel van het schoolexamen deel te nemen dient door de kandidaat, en als deze minderjarig is door de ouders, zodra deze reden bekend is, doch uiterlijk 48 uur voor het tijdstip van afname, contact opgenomen te worden met de examencommissie.
2. Als een kandidaat wegens onvoorziene redenen zoals ziekte niet in staat is om aan een onderdeel van het schoolexamen deel te nemen, moet dit door de kandidaat, en als deze minderjarig is door de ouders / verzorgers, op de dag waarop het onderdeel wordt afgenomen uiterlijk om 8.30 uur (telefonisch) aan de school worden gemeld en dient deze melding binnen 24 uur schriftelijk te worden bevestigd. Indien deze melding en/of bevestiging achterwege blijft, kan de directeur na onderzoek, zoals beschreven in artikel 5.3 de in artikel 5.4 genoemde maatregelen nemen.
3. Indien een onderdeel van het schoolexamen niet is afgelegd op grond van reglementaire verhindering, wordt de kandidaat in de gelegenheid gesteld dit onderdeel alsnog af te leggen. Dit dient zo spoedig mogelijk afgesproken te worden onder supervisie van het examensecretariaat. Voor de dan afgesproken toets gelden dezelfde regels als voor de oorspronkelijke toets.

Artikel 7 Tijdsafbakening schoolexamen

1. De kandidaat die na aanvang van een schriftelijk onderdeel van het schoolexamen verschijnt, levert zijn/haar werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt, tenzij door de directeur anders wordt besloten.
2. Indien een kandidaat niet of te laat verschijnt bij een mondeling, kijk- en luistertoets of practicum wordt dit beschouwd als een onregelmatigheid zoals beschreven in artikel 5.1 .

Artikel 8 Commissie van beroep

1. De kandidaat kan tegen een besluit van de directeur voortvloeiend uit zaken die beschreven staan in het examenreglement in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school ingestelde Commissie van Beroep. Van de Commissie maken de directeur, de examensecretaris en de betrokken examinator geen deel uit .
2. Het beroep moet binnen vijf werkdagen nadat het besluit aan de kandidaat schriftelijk is meegedeeld, schriftelijk bij de Commissie van Beroep worden ingediend. De Commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken over dit beroep. De Commissie kan op gegronde redenen deze termijn met maximaal twee weken verlengen. De Commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid gesteld zal worden het onderdeel van het schoolexamen of centraal examen geheel of gedeeltelijk af te leggen. De Commissie deelt haar beslissing schriftelijk mee aan de kandidaat. Deze mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift verstuurd aan de inspectie, de directeur en, bij minderjarigheid van de kandidaat, aan de ouders.
3. Tegen de uitspraak van de Commissie van Beroep kan geen hoger beroep worden aangetekend.

4. In de Commissie hebben zitting een lid van de Raad van Toezicht, een docent (niet-examinator) en een ouder, zijnde niet een ouder van de kandidaat. Adres: Commissie van Beroep Kalsbeek College, Postbus 145, 3440 AC Woerden.

II INHOUD VAN HET EINDEXAMEN

Artikel 9 Eindexamenvakken

Op de betrokken scholen kan eindexamen worden afgelegd in de vakken zoals vermeld in het Eindexamenbesluit vwo/havo/mavo/vbo, voorzover deze in de onderscheiden afdelingen van de school worden aangeboden en staan vermeld in de gids van het betreffende jaar van de betrokken school/locatie (zie ook art. 7 en 8 EBvo).

De inhoud van het eindexamen voor de onderscheiden onderwijssoorten wordt nader geregeld in de volgende artikelen van het Eindexamenbesluit:

- Artikel 11, eindexamen v.w.o. (atheneum)
- Artikel 12, eindexamen v.w.o. (gymnasium)
- Artikel 13, eindexamen h.a.v.o.

III SCHOOLEXAMEN

Artikel 10 Programma van toetsing en afsluiting (Art 31 EBvo)

1. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs, respectievelijk de examencommissie vavo, stelt een examenreglement vast. Het examenreglement bevat in elk geval informatie over de maatregelen, bedoeld in artikel 5, en de toepassing daarvan, alsmede regels met betrekking tot de organisatie van het eindexamen en de gang van zaken tijdens het eindexamen, de herkansingsmogelijkheden van het schoolexamen, en wat scholen voor voortgezet onderwijs betreft, de samenstelling en het adres van de in artikel 5 bedoelde commissie van beroep. Ten aanzien van de herkansing wordt in elk geval bepaald, in welke gevallen een herkansing mogelijk is. Ook kan worden bepaald dat tot die gevallen kunnen behoren gevallen dat de kandidaat door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid, niet in staat is geweest, aan de desbetreffende toets deel te nemen.
2. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs, respectievelijk de examencommissie vavo, stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast, dat in elk geval betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar. Het programma vermeldt in elk geval:
  - a. welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst,
  - b. de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen,
  - c. de wijze waarop en de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen plaatsvinden, de herkansing daaronder mede begrepen,
  - d. de wijze van herkansing van het schoolexamen, alsmede
  - e. de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
3. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de directeur voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie en verstrekt aan de kandidaten.

Artikel 11 Schoolexamen (Art 32 EBvo)

1. Het bevoegd gezag bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt.
2. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak, bedoeld in artikel 37.
3. Het bevoegd gezag kan in afwijking van het tweede lid een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
4. Indien het bevoegd gezag gebruikmaakt van de afwijkingsbevoegdheid in het derde lid, zendt het de resultaten die zijn behaald met het schoolexamen en het profielwerkstuk zo spoedig mogelijk aan de inspectie, tenzij het bevoegd gezag op grond van artikel 103b, tweede lid, van de wet examengegevens samen met het persoonsgebonden nummer verstrekt aan Onze Minister.
5. Het schoolexamen kan de volgende onderdelen bevatten:
  - a. mondelinge toetsen
  - b. schriftelijke toetsen met gesloten en/of open vragen of beeldende toetsen
  - c. praktische opdrachten
  - d. handelingsopdrachten
  - e. profielwerkstuk

Artikel 12. Mededeling beoordeling schoolexamen (Artikel 33 EBvo)

1. Voor de aanvang van het centraal examen maakt de directeur aan de kandidaat bekend, voorzover van toepassing:
  - a. welk cijfer of welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen,
  - b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, en
  - c. de beoordeling van het profielwerkstuk.

Artikel 13. Beoordeling schoolexamen (Artikel 35 EBvo)

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
3. In afwijking van het eerste lid, worden het vak culturele en kunstzinnige vorming en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel, beoordeeld met «voldoende» of «goed». Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, zoals blijkend uit het examendossier.
4. Voor die vakken waarin geen centraal examen wordt afgenomen en die beoordeeld worden met een cijfer, wordt dit eindcijfer bepaald door eerst af te ronden op 1 decimaal. Hierdoor zou bijvoorbeeld een 5,45 eerst afgerond worden op 5,5, waardoor het eindcijfer uiteindelijk een 6 wordt.
5. Voor een aantal kleine vakken waarvoor alleen een schoolexamen is gehouden geldt dat de cijfers gecombineerd worden tot één eindcijfer. De vakken die worden gecombineerd worden zijn: maatschappijleer en het profielwerkstuk. Hierbij geldt:
  - de cijfers voor de afzonderlijke vakken worden eerst afgerond op een geheel cijfer zoals beschreven in lid 4 van dit artikel.
  - het cijfer voor ieder afzonderlijk vak dient 4 of hoger te zijn.
  - het combinatiecijfer is dan het rekenkundig gemiddelde en wordt ook afgerond op een geheel cijfer. Dit telt dan mee als één eindcijfer.
6. De kandidaat heeft recht op bespreking van het gemaakte en gecorrigeerde werk.
7. Een kandidaat die niet instemt met het toegekende cijfer, kan zich binnen één week nadat het werk besproken is, (schriftelijk) wenden tot de voorzitter van de examencommissie, die na examinator en kandidaat gehoord te hebben, een beslissing neemt.
8. Schriftelijke rapportering aan de kandidaten en hun ouders betreffende de beoordelingen van het schoolexamen geschiedt periodiek op door de directie voor te stellen momenten

9. De kandidaat controleert de behaalde cijfers voor het schoolexamen nadat de schoolexamenperiode is afgesloten en tekent voor akkoord.

Artikel 14 Herexamen schoolexamen

1. De kandidaat kan op vastgestelde momenten herkansen.
  - Voor de havo-kandidaten geldt het volgende:
Van de toetsen die afgelegd zijn in 4-havo mag er één herkanst worden aan het begin van het vijfde leerjaar.
In het vijfde leerjaar mag er van elke van de 3 PTA-rondes één toets uit desbetreffende ronde herkanst worden.
  - Voor vwo-kandidaten geldt het volgende:
Van de toetsen die afgelegd zijn in 4-vwo mag er één herkanst worden aan het begin van het vijfde leerjaar.
Van de toetsen die afgelegd zijn in 5-vwo mag er één herkanst worden aan het begin van het zesde leerjaar.
In het zesde leerjaar mag er van elke van de 3 PTA-rondes één toets uit desbetreffende ronde herkanst worden.
2. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en de oorspronkelijke toets geldt.
3. De volgende onderdelen van het schoolexamen zijn uitgesloten van herkansing:
  - a) praktische opdrachten
  - b) kijk- en luistertoetsen
  - c) mondelinge toetsen
4. In het geval dat een kandidaat door het niet (op tijd) verschijnen bij een kijk- en luistertoets, mondeling of practicum (een praktische opdracht die op een vastgesteld tijdstip moet worden uitgevoerd) door de examencommissie het cijfer 1 voor betreffende toets heeft toegekend gekregen krijgt de kandidaat de gelegenheid om deze toets alsnog af te leggen. De kandidaat verliest dan wel het recht om een andere toets uit die PTA-ronde te herkansen. Het inhaalmoment wordt bepaald door de examencommissie (dus zo snel mogelijk).
5. Indien aan een toets het cijfer 1 is toegekend op grond van bedrog wordt deze toets uitgesloten van herkansing.
6. Toetsen die niet worden afgelegd op het eerst vastgestelde tijdstip, worden uitgesloten van herkansing. In het geval er in een toetsperiode 3 of meer toetsen zijn gemist, kan de examencommissie besluiten hiervan af te wijken.
7. Afwezigheid op de dag van een herkansing (van een schoolexamen) om welke reden dan ook, betekent dat de kandidaat afziet van de mogelijkheid tot herkansen (herkansing van een schoolexamen kan dus niet worden ingehaald). Bij hoge uitzondering kan de examencommissie besluiten hiervan af te wijken.

Artikel 15. Examendossier (Artikel 35c)

1. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm. Het examendossier voor het vmbo omvat tevens de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken, bedoeld in artikel 26g, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit W.V.O. of artikel 26i, tweede lid, van dat besluit, voor zover in die vakken geen eindexamen is afgelegd.

Artikel 16 Bewaren Schoolexamenwerk

Ieder werk(stuk) dat in het kader van het schoolexamen is beoordeeld en daarvan onderdeel uitmaakt, wordt na de ondertekening van het diploma tot 6 maanden van dat kalenderjaar bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden.

Artikel 17 Overige bepalingen

1. Als een leerling niet wordt bevorderd of zakt voor het eindexamen heeft hij/zij vrijstelling voor de vakken die alleen een schoolexamen hebben en door de kandidaat met een voldoende eindcijfer zijn afgesloten.
Ook voor de vakken die minimaal voldoende afgerond moeten worden krijgen de doublerende en gezakte leerlingen vrijstelling, met uitzondering van godsdienst en lichamelijke opvoeding. Alle overige resultaten van dat schooljaar komen te vervallen.
2. Voor de kandidaat die tot het voorlaatste of laatste leerjaar wordt toegelaten, nadat in dat jaar reeds toetsen zijn gehouden, stelt de directeur een regeling vast, in overleg met de betrokken docent(en) en de kandidaat.
3. Een kandidaat met objectief waarneembare handicap kan bij schriftelijke toetsen extra tijd krijgen. Om hiervoor in aanmerking te komen dient er een deskundigenverklaring opgesteld door een ter zake deskundige psycholoog, orthopedagoog of andere specialist op school aanwezig te zijn. Bij toetsen van 50 minuten krijgt de desbetreffende kandidaat 15 minuten extra. Bij toetsen van 100 of 150 minuten krijgt de betreffende kandidaat 30 minuten extra. Bij kandidaten die een andere aanpassing nodig hebben wordt gehandeld zoals beschreven staat in artikel 55 van het Examenbesluit.
4. Indien de kandidaat door (langdurige) ziekte of andere externe factoren niet in staat is een opdracht op de daarvoor gestelde uiterste inleverdatum in te leveren dient de kandidaat direct contact op te nemen met de examencommissie. De examencommissie stelt in overleg met de kandidaat en de examinerator een andere uiterste inleverdatum vast.

V CENTRAAL EXAMEN EN DE REKENTOETS

Artikel 18 Centraal examen

Het Centraal examen de rekentoets worden afgenomen conform het op dat moment geldende hoofdstuk IV van het EBvo.

V UITSLAG, HEREXAMEN EN DIPLOMERING

Artikel 19

Wat betreft uitslag, herexamen en diplomering wordt gehandeld conform het op dat moment geldende hoofdstuk V van het EBvo.

VI OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 20

De overige bepalingen gelden conform het op dat moment geldende hoofdstuk VI van het EBvo.

VII SLOTBEPALINGEN

Artikel 21 Inzage examenwerk

1. Het onder lid 59.1 EBvo bedoelde inzage, kan alleen geschieden, nadat het cijfer is vastgesteld door 1e (en 2e) corrector en dat het dus onherroepelijk is, zodat een kandidaat, die het werk wil inzien, op voorhand weet dat hij op geen enkele manier het cijfer ter discussie kan stellen.
2. Met inzage wordt letterlijk bedoeld: "kijken naar", de docent is niet verplicht ook maar iets te doen of uit te leggen.
3. Het werk mag alleen ter inzage worden aangeboden, door een docent in bijzijn van een lid van de examencommissie.
4. Belanghebbende zijn desbetreffende leerling en zijn/haar wettelijke vertegenwoordiger.

Artikel 22 Geheimhouding

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit Examenreglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden en voor wie niet, reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Artikel 23 Slotbepalingen

1. In gevallen waarin dit examenreglement en het Programma van toetsing en afsluiting van de school niet voorziet, beslist de directeur.
2. Waar in dit reglement gelezen wordt: de ouders, kan ook gelezen worden: de ouder, de verzorger(s) of voogd(en).
3. De directeur behoudt zich het recht voor de ouders van meerderjarigen over alle examenzaken inlichtingen te verschaffen, tenzij de meerderjarige schriftelijk kenbaar maakt dat hij/zij dit niet wenst.
4. In gevallen die niet geregeld zijn in dit examenreglement of bij tegenspraak met het examenbesluit geldt het examenbesluit en de wet- en regelgeving op dit gebied.

Bijlage bij het examenreglement havo/vwo Kalsbeek College

In het examenreglement wordt met name wat betreft de regelingen rond het centrale examen verwezen naar het landelijke examenbesluit, omdat dit voor alle scholen in Nederland hetzelfde is. Rond het schoolexamen zijn er wel verschillen en worden er door de scholen eigen keuzes gemaakt, naast zaken die hier natuurlijk ook landelijk vastgelegd zijn.

Hieronder noemen we enkele zaken uit het landelijke examenbesluit die volgens ons voor jullie van belang zijn. Hetgeen hier staat is uiteraard gebaseerd op de officiële teksten, maar er kunnen geen rechten aan worden ontleend.

Schoolexamen en centraal schriftelijk eindexamen

Het examen vwo bestaat voor alle vakken uit een schoolexamen (SE). Voor de meeste vakken is er daarnaast een centraal schriftelijk eindexamen (CSE). Het schoolexamen wordt afgenomen in 4-, 5- en 6-vwo en bestaat uit schriftelijke toetsen, praktische opdrachten en/of handelingsdelen. Schriftelijke toetsen en praktische opdrachten worden beoordeeld met een cijfer. Het gewogen gemiddelde van deze cijfers levert het schoolexamencijfer voor het betreffende vak. Handelingsdelen worden beoordeeld met onvoldoende, voldoende of goed. In sommige gevallen dient een handelingsdeel als voorbereiding voor een schoolexamentoets en moet dit handelingsdeel minimaal voldoende zijn om deel te kunnen nemen aan deze toets.

De vakken godsdienst, CKV en LO worden beoordeeld met onvoldoende, voldoende of goed.

De vakken wiskunde D, informatica en maatschappijleer hebben alleen een schoolexamen. Voor wiskunde D en informatica is het cijfer van het schoolexamen ook het eindcijfer.

De cijfers voor maatschappijleer en het profielwerkstuk (PWS) worden gecombineerd tot één cijfer, het combinatiecijfer. Voor de overige vakken geldt dat het eindcijfer het gemiddelde is van het cijfer voor SE en CSE.

Het schoolexamen moet zijn afgerond voor het begin van het centraal schriftelijk eindexamen. Om te kunnen slagen moet de rekentoets zijn afgelegd. Het cijfer van de rekentoets telt niet mee bij het bepalen van de uitslag van het examen. De rekentoets is voor de eerste keer afgelegd in 5-vwo. In 6-vwo heeft elke kandidaat maximaal drie maal de mogelijkheid de rekentoets te herkansen.

Gang van zaken rond het centraal schriftelijk examen (CSE)

- Het CSE kent een eerste, tweede en derde tijdvak. Tijdens het tweede tijdvak kunnen kandidaten een herexamen afleggen om alsnog te slagen of om een cijfer te verbeteren. Kandidaten die met een geldige reden bij één of meer examens afwezig waren tijdens het eerste tijdvak kunnen dan die examens inhalen. Voor de meeste kandidaten is het derde tijdvak niet van belang. Kandidaten die na het tweede tijdvak nog recht hebben op een herkansing of ook in het tweede tijdvak niet alle examens hebben kunnen afleggen kunnen hier gebruik van maken. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar in augustus afgenomen door de staatscommissie.
- De school draagt er zorg voor dat de opgaven voor het CSE geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd.
- De school draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het CSE wordt uitgeoefend.
- Indien een kandidaat te laat bij een onderdeel van het CSE verschijnt, kan hij uiterlijk tot een half uur na het begin van dat examenonderdeel in de examenzaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt, tenzij door de examencommissie na overleg met de inspectie anders wordt besloten.
- Examenopgaven mogen niet eerder dan na het einde van de examenzitting door de kandidaten buiten de examenzaal worden gebracht. Na de examenzitting kunnen ingeleverde opgaven worden opgehaald op een door de examencommissie vast te stellen tijdstip en plaats.
- Het werk wordt gemaakt op gewaarmerkt papier.
- De kandidaat plaatst aan de bovenkant van het papier zijn examennummer en zijn naam tenzij een andere plaats is aangegeven.

- Omtrent de opgaven worden geen mededelingen of inlichtingen van welke aard of door wie ook aan de kandidaten verstrekt, uitgezonderd mededelingen van door de Commissie voor Toetsen en Examens (CvTE) vastgestelde errata. Deze mededelingen worden door de examencommissie aan het begin van het betreffende examen gedaan.
- Het gebruik van boeken en hulpmiddelen is de kandidaat verboden met uitzondering van die waarvan het gebruik door de Commissie voor Toetsen en Examens (CvTE) is toegestaan. Het is de kandidaat niet geoorloofd boeken en andere hulpmiddelen dan door de CvTE toegestaan, mee te nemen in de examenzaal.
- Gedurende het examen is het de kandidaat niet geoorloofd zich zonder toestemming van degenen die toezicht houden, uit de examenzaal te verwijderen.
- De kandidaat levert zijn werk bij een van de toezichthouders in. Aan het einde van de zitting controleert een van de toezichthouders of alle kandidaten hun werk hebben ingeleverd.
- Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding van een toezichthouder de examenzaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de examencommissie na overleg met de inspectie of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, kan de examencommissie, zo mogelijk op grond van een medische verklaring aan de inspecteur verzoeken te beslissen, dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is, zodat het mogelijk wordt dat de kandidaat in het eerstvolgende tijdvak opnieuw aan het betreffende examen kan deelnemen.
- Indien een kandidaat op een bepaalde dag verhinderd is examen te doen, neemt deze of de wettelijke vertegenwoordiger voordat de examenzitting begint contact op met de examencommissie.
- De school kan toestaan dat een kandidaat met een beperking het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de examencommissie de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. De examencommissie doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie. De aanvraag moet voor 1 oktober ingeleverd worden bij de voorzitter van de examencommissie of - als de handicap later ontstaat - zo spoedig mogelijk. Als er niet sprake is van een objectief waarneembare lichamelijk handicap moet er een deskundigenverklaring op school zijn die door een ter zake deskundige psycholoog, orthopedagoog of ander medisch specialist is opgesteld. De aanpassing tijdens het centraal examen kan in ieder geval bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets met ten hoogste 30 minuten. Een andere aanpassing kan slechts worden toegestaan voor zover daartoe in genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen vermeld in die deskundigenverklaring. Een voorbeeld van een aanpassing voor een kandidaat met een dyslexie-verklaring kan zijn: gebruik maken van een computer waarop het examen met daisy te beluisteren is.

Slaag- zakregeling:

- Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
- Het eindcijfer voor een vak wordt bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen.
- Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.
- De kandidaat die eindexamen vwo heeft afgelegd, is geslaagd als:
  - alle eindcijfers 6 of hoger zijn, of
  - er 1 x 5 is en alle overige eindcijfers 6 of hoger zijn, of
  - er 1 x 4 of 2 x 5 of 1 x 4 en 1 x 5 is en alle overige eindcijfers 6 of hoger zijn én het gemiddelde van de eindcijfer tenminste 6,0 is.
  - er maximaal één tekort is bij de vakken Nederlands, Engels en wiskunde (A, B of C).
  - het gemiddelde van de resultaten van de centrale examens 5,50 of hoger is.
  - er is voldaan aan de voorwaarde dat ckv en lo zijn beoordeeld als "voldoende" of "goed".
- Indien een kandidaat examen heeft afgelegd in een extra vak wordt dit vak buiten beschouwing gelaten wanneer een kandidaat door een onvoldoende in dit vak niet zou slagen.

- Bij het berekenen van het gemiddelde eindcijfer in het geval van tekorten, telt het cijfer voor de rekentoets niet mee.
- Elke kandidaat heeft het recht om één vak van het CSE te herkansen in het tweede (of derde) tijdvak. Hierbij geldt het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen en bij het eerder afgelegde centraal examen als definitief cijfer voor het centraal examen.
- De school reikt aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd een lijst uit waarop, voor zover van toepassing, zijn vermeld:
  - De cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
  - het vak, de titel en de beoordeling van het profielwerkstuk,
  - de beoordeling van het vak culturele en kunstzinnige vorming en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel.
  - de eindcijfers voor de examenvakken, alsmede
  - de uitslag van het eindexamen.
- De school reikt aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit. Duplicaten van diploma's worden niet uitgereikt.
- Indien een kandidaat examen heeft afgelegd in meer vakken dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de eindcijfers van de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken vermeld op de cijferlijst, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar heeft.
- De directeur en de secretaris van het eindexamen, tekenen de diploma's en de cijferlijsten.
- Het werk van het centraal examen der kandidaten en de lijsten bedoeld in artikel 56 van het Examenbesluit, worden gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden (zie ook artikel 21 van het examenreglement). Daarna wordt het werk vernietigd.
- Een kandidaat is cum laude geslaagd voor het eindexamen vwo indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
  - het gemiddelde eindcijfer is minimaal 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
    - de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel en de vakken van het profieldeel,
    - en
    - het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld
- en
  - alle eindcijfers zijn ten minste 7
  - de beoordelingen van CKV en LO zijn tenminste voldoende.